

Seat No. : _____

AE-128

April-2016

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology

(EA : Psychology in Industrial Organization-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

(2) પ્રશ્નના ઉત્તરો સુંદર અને સુવાચ્ય અક્ષરે લખો.

1. કાર્ય પર્યાવરણની દૃષ્ટિએ સંગીતની અસરોની સમજૂતી આપો.

14

અથવા

અકસ્માતના કારણો તરીકે કર્મચારીના વૈયક્તિક લક્ષણોની સમજૂતી આપો.

2. પ્રેરણાનો દ્વિઘટક (પ્રેરક-જાળવણી) સિદ્ધાંત સમજાવો, આ સિદ્ધાંત અનુસાર કાર્ય સમૃદ્ધિકરણ કઈ રીતે કરી શકાય ?

14

અથવા

કાર્ય સંતોષ એટલે શું ? સંતુષ્ટ કર્મચારીના લક્ષણો વર્ણવો.

3. કર્મચારી ઉપર થતી મનોભારની અસરો વર્ણવો.

14

અથવા

કાર્યસ્થળ પર આપવામાં આવતી સારવારની ટેકનિકો વર્ણવો.

4. વિજ્ઞાપનના હેતુઓની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

14

અથવા

જાહેર ખબરની ઝુંબેશ કઈ રીતે અસરકારક બનાવી શકાય ?

5. (અ) જોડકાં જોડો :

5

અ	બ
(1) વેચાણ કસોટી	(i) મોર્ગન અને મરે
(2) કર્મચારી ઉથલો	(ii) જરૂરિયાતનો શ્રેણીક્રમનો સિદ્ધાંત
(3) અબ્રાહમ માર્લો	(iii) યંત્રસામગ્રીની રચના
(4) ટી.એ.ટી. રચનાર	(iv) શ્રમિક અનુપાત
(5) અકસ્માતનું એક કારણ	(v) જાહેરાત અસરકારકતાની માપન પદ્ધતિ

(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

9

- (1) _____ પ્રકારના અવાજોને ઘોંઘાટ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
(કંટાળાજનક, આનંદદાયક)
- (2) _____ એ પ્રેરણાનો સિદ્ધાંત છે.
(ઈ.આર.જી સિદ્ધાંત, મનોવિશ્લેષણ સિદ્ધાંત)
- (3) કર્મચારીની કાર્ય કરવાની ક્ષમતા ઓછી તેમ મનોભારની નકારાત્મક અસર _____ છે.
(વધુ, ઓછી)
- (4) દિવસ પાળી કરતા રાત્રિ પાળીમાં સંગીતની અસરને લીધે _____ ઉત્પાદન થાય છે.
(ઓછું, વધુ)
- (5) અકસ્માત માટે _____ વાતાવરણ જવાબદાર છે.
(મનોવૈજ્ઞાનિક, શારીરિક)
- (6) ઈ.આર.જી. સિદ્ધાંત _____ એ આપેલ છે.
(હર્જબર્ગ, આલ્ડસ્કેયર ક્લેટોન)
- (7) સંતુષ્ટ કર્મચારીના લક્ષણો _____ છે. (7, 11)
- (8) કોમ્પ્યુટર ઉપરના જૂથોને _____ કહે છે. (ઓનલાઈન, ઓફલાઈન)
- (9) જાહેરાતની અસરકારકતા જાણવાની પદ્ધતિઓ _____ છે. (5, 11)

Seat No. : _____

AE-128

April-2016

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology

(EA : Psychology in Industrial Organization-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instruction :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Answer the questions in neat and legible writing.

1. Give an explanation of the effect of music in terms of the work environment. **14**

OR

Explain personal characteristic of employees as causes of accident.

2. Explain two factors (Motivation Hygiene) theory of Motivation. How can this theory be useful in job-enrichment ? **14**

OR

What is job-satisfaction ? Describe characteristics of satisfied worker.

3. Explain effects of stress in worker. **14**

OR

Describe the different treatment methods in the workplace.

4. Discuss the different objectives of advertisement. **14**

OR

Discuss effectiveness of advertisement campaign.

5. (a) Match the following :

5

A

B

(1) Sales test	(i) Morgan & Mare
(2) Job-turn over	(ii) Hierarchical theory of needs
(3) Abraham Maslow	(iii) Equipment design
(4) T.A.T.	(iv) Labour turn over
(5) One cause of accident	(v) Advertising effectiveness measurement system

(b) Fill in the blanks :

9

- (1) _____ types of sounds are known as noise. (Pleasant, Unpleasant)
- (2) _____ is the motivation theory. (E.R.G. theory, psychoanalysis theory)
- (3) When the degree of worker's work is less, the negative effect of stress is _____. (high, low)
- (4) Music leads to _____ in productivity during night shift rather than day shift. (decrease, increase)
- (5) _____ environment is important for accident. (Psychological, Physical)
- (6) E.R.G. theory is given by _____ psychologist.
(Herzberg, Aldesfer Claton)
- (7) There are _____ characteristics of satisfied workers. (7, 11)
- (8) Groups on computers are called _____. (online, offline)
- (9) Methods to know effectiveness of advertise is _____. (5, 11)

AE-128

April-2016

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology

(EB : Experimental Psychology – II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

1. સાહચર્યનો અર્થ જણાવી, સાહચર્યના મુખ્ય અને ગૌણ નિયમોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
શાબ્દિક સાહચર્યના પ્રયોગોના પ્રકારોની વિગતે ચર્ચા કરો.
2. શિક્ષણના પ્રકારોની સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 14
અથવા
શિક્ષણના માપનની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિગતે સમજાવો.
3. શાબ્દિક શિક્ષણમાં સામગ્રીની રજૂઆત અને મહાવરાની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિગતે સમજાવો. 14
અથવા
(અ) શિક્ષણ પર અસર કરતાં માનસિક તત્પરતા અને પ્રેરણાને લગતાં પરિબલોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
(બ) સમગ્ર વિરુદ્ધ વિભાગ પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.
4. સંકલ્પના પ્રાપ્તિના પ્રાયોગિક અભ્યાસોના પ્રકારોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
“સમસ્યા ઉકેલમાં આંતરસૂઝનો ફાળો” – વિગતે સમજાવો.
5. (અ) એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : 4
 - (1) પ્રતિક્રિયા સમય એટલે શું ?
 - (2) શિક્ષણ એટલે શું ?
 - (3) સમસ્યા એટલે શું ?
 - (4) આકસ્મિક શિક્ષણ એટલે શું ?

(બ) વિધાન ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો :

4

- (1) એરિસ્ટોટલે સૌપ્રથમ સાહચર્યનો ખ્યાલ રજૂ કર્યો.
- (2) શિક્ષણ એ જટિલ માનસિક પ્રક્રિયા છે.
- (3) અપેક્ષા પદ્ધતિમાં શાબ્દિક સામગ્રીની રજૂઆત માટે દર્પણાલેખન સાધનનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.
- (4) ધ્યાનની પ્રક્રિયામાં સંકલ્પનાનું વિશેષ મહત્ત્વ છે.

(ક) જોડકાં જોડો :

6

A	B
(1) હોબહાઉસ	(i) ભુલભુલામણીનું શિક્ષણ
(2) એબિંગહોસ	(ii) ચડતો-ઉતરતો
(3) ગ્લેઝ	(iii) વારંવારિતાના કોઠા
(4) થોર્નડાઈક	(iv) કોચડા વગરની સમસ્યા
(5) કેન્ટ અને રોસાનોફ	(v) અર્થહીન પદ
(6) શિક્ષણના વકો	(vi) સાહચર્ય મૂલ્ય

Seat No. : _____

AE-128

April-2016

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology

(EB : Experimental Psychology – II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. State the meaning of association and discuss in detail the primary and secondary laws of association. **14**

OR

Discuss in detail the types of Verbal Association Experiments.

2. Discuss with illustrations the types of Learning. **14**

OR

Explain in detail the various methods of measurement of learning.

3. Explain detail the various methods of presentation and practice in verbal learning. **14**

OR

(a) Discuss in briefly the effect of mental set or readiness and motivational factors on learning.

(b) Discuss the method of Whole v/s. Part.

4. Discuss detail the types of experiments of Concepts Attainment. **14**

OR

Explain in detail – “The contribution of Insight in problem solving.”

5. (a) Answer in **one** or **two** sentences : **4**

(1) What is Reaction Time ?

(2) What is Learning ?

(3) What is Problem ?

(4) What is Incidental Learning ?

- (b) State whether true or false : 4
- (1) Aristotle has introduced the concept of association for the first time.
 - (2) Learning is a complex mental process.
 - (3) Mirror tracing instrument are used for verbal material presentation in anticipation method.
 - (4) Concept is most important in attention process.

- (c) Match the following : 6

A	B
(1) Hobbhouse	(i) Maze learning
(2) Abbinghause	(ii) Rising falling
(3) Glaze	(iii) Frequency table
(4) Thorndike	(iv) Non-puzzle problem
(5) Kent & Rosanoff	(v) Non-sense syllables
(6) Learning curve	(vi) Associate value
